

**Педагогикалық шеберлік
орталығы
«EDU MASTER»**

**Центр педагогического
мастерства
«EDU MASTER»**

**«Мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы кәсіби
құзыреттілігін дамыту: заманауи әдістер мен практикалар»**

біліктілікті арттыру курсының

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Сағат саны: 80 ак.сағ.

Алматы 2026

1. Жалпы ережелер

Біліктілікті арттыру бағдарламасы «Мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы кәсіби құзыреттілігін дамыту: заманауи әдістер мен практикалар» (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 бұйрығының талаптарына сәйкес, сондай-ақ білім берудің өзекті мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын (2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрық) және Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын ескере отырып әзірленді.

Біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының өзектілігі

Бағдарламаның өзектілігі мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін оқыту сапасын арттыру және педагогтардың кәсіби құзыреттілігін дамыту қажеттілігімен айқындалады.

Қазіргі таңда мектепке дейінгі жастағы балалардың қазақ тілінде қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру маңызды міндеттердің бірі болып табылады. Бұл ретте педагогтардың тіл үйретудің тиімді әдістерін меңгеруі, балалардың тілдік белсенділігін арттыруы және тілдік ортаны дұрыс ұйымдастыруы ерекше маңызға ие.

Практикада педагогтардың қазақ тілін оқытуда заманауи әдіс-тәсілдерді қолдануда, балалардың сөздік қорын дамытуда, сөйлеу дағдыларын қалыптастыруда және оқыту процесін ұйымдастыруда белгілі бір қиындықтары кездеседі.

Осыған байланысты педагогтардың кәсіби деңгейін арттыру, қазақ тілін оқытудағы практикалық дағдыларын жетілдіру және заманауи педагогикалық технологияларды тиімді қолдану қажеттілігі туындайды.

Бағдарлама педагогтардың кәсіби қызметіндегі аталған қиындықтарды шешуге бағытталған және мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін оқытудың тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

Жалпы мемлекеттік басымдықтармен және әлемдік трендтермен байланысы

Бағдарлама мазмұны Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы мемлекеттік басымдықтарына сәйкес келеді және мектепке дейінгі білім беру сапасын арттыруға бағытталған.

Мемлекеттік басымдықтар аясында бағдарлама:

- мектепке дейінгі жастағы балалардың тілдік дамуын қамтамасыз етуге;
- қазақ тілін меңгеру деңгейін арттыруға;
- білім беру процесінде балаға бағытталған тәсілді жүзеге асыруға;
- педагогтардың кәсіби құзыреттілігін дамытуға;
- білім беру сапасын жақсартуға бағытталған.

Бағдарлама мазмұны педагогтардың қазақ тілін оқытудағы кәсіби қызметін жетілдіруге және балалардың тілдік белсенділігін дамытуға ықпал етеді.

Сонымен қатар, бағдарлама әлемдік білім беру трендтерін ескере отырып әзірленген.

Әлемдік трендтермен байланысы келесі бағыттар арқылы жүзеге асады: тіл үйретуде коммуникативтік тәсілді қолдану;

балаға бағытталған оқыту принципін енгізу;
 ойын және тәжірибелік әрекет арқылы оқыту;
 тілдік ортаны қалыптастыру;
 цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану.

Бағдарламаны іске асыру педагогтардың кәсіби қызметін жетілдіруге және мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін оқыту сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

2. Глоссарий

№	Термин	Ресми анықтама	Дереккөз	Қолданылуы
1	Педагог	Ресми анықтама: педагогтік немесе тиісті бейіні бойынша кәсіптік білімі бар және білім алушыларды не тәрбиеленушілерді оқыту, тәрбиелеу, әдістемелік сүйемелдеу немесе білім беру қызметін ұйымдастыру жөніндегі кәсіби қызметті жүзеге асыратын тұлға.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Педагог мәртебесі туралы» ҚР Заңы, 2019 жылғы 27 желтоқсан, 1-баптағы негізгі ұғымдар бөлімі, «педагог» ұғымы. Электрондық ресми нұсқа — дәйексөздік сілтемеде. 3	Модульдер: 1, 5. Бағдарламадағы негізгі субъектіні және оның кәсіби мәртебесін белгілейді.
2	Педагогтік әдеп	Ресми анықтама: педагогтердің Қазақстан Республикасының педагог мәртебесі туралы заңнамасында белгіленген мінез-құлық нормалары.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Педагог мәртебесі туралы» ҚР Заңы, 2019 жылғы 27 желтоқсан, 1-бап, «педагогтік әдеп» ұғымы. 1	Модульдер: 1, 5. Педагогтің кәсіби және этикалық мәдениетін ашуға тікелей қажет.
3	Кәсіби құзыреттілік	Ресми анықтама — жоқ	Басымдық: аралас; тілі:	Модульдер: 1, 5.

		<p>ұсынылатын анықтама: педагогтің кәсіби құндылықтарды, кәсіби білімді, оқыту мен тәрбиелеу практикасын және кәсіби дамуды бірлікте жүзеге асыру қабілеті.</p> <p>Негіздеме: «Педагог» кәсіптік стандарты құзыреттерді осы төрт блок арқылы жүйелейді.</p>	<p>қазақша. «Педагог» кәсіптік стандарты, 2025 жылғы 3 маусым; сондай-ақ ҰБА-ның педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуы туралы ресми талдамалық материалдары стандарттағы төрт құзырет блогын нақтылайды. 4</p>	<p>Бағдарламаның кәсіби даму логикасын, курстан күтілетін нәтижелерді және педагог өсуін түсіндіретін тірек ұғым.</p>
4	Тәлімгерлік	<p>Ресми анықтама: педагогтің кәсіптік қызметіне алғаш кіріскен адамға кәсіптік бейімделуіне практикалық көмек көрсету жөніндегі қызмет.</p>	<p>Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Педагог мәртебесі туралы» ҚР Заңы, 2019 жылғы 27 желтоқсан, 1-бап, «тәлімгерлік» ұғымы; қосымша — «Тәлімгерлікті ұйымдастыру қағидалары...» туралы ресми түсіндірме. 5</p>	<p>Модульдер: 5. Педагогтердің өзара тәжірибе алмасуы мен жас мамандарды қолдау тетігін сипаттайды.</p>
5	Оқыту	<p>Ресми анықтама: білім алушылар мен тәрбиеленушіле</p>	<p>Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Білім туралы» ҚР</p>	<p>Модульдер: 1–4. Қазақ тілін үйретудің барлық</p>

		<p>рдің білім, машық, дағды және құзыреттерді игеруін, қабілеттерін дамытуды, білімді күнделікті өмірде қолдануды және өмір бойы білім алуға ынталануды қалыптастыруды ұйымдастыратын мақсатты үдеріс.</p>	<p>Заңы, 2007 жылғы 27 шілде, 1-баптағы негізгі ұғымдар бөлімі, «оқыту» ұғымы. 6</p>	<p>әдістемелік блоктарының құқықтық-ұғымдық негізі.</p>
6	Тәрбие	<p>Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: баланың рухани-адамгершілік, әлеуметтік және тұлғалық дамуын қамтамасыз етуге бағытталған мақсатты педагогикалық ықпал жүйесі. Негіздеме: бұл мазмұн «Білім туралы» заңдағы білім беру міндеттерімен және мектепке дейінгі</p>	<p>Басымдық: аралас; тілі: қазақша. «Білім туралы» ҚР Заңы, 2007 жылғы 27 шілде, білім беру жүйесінің міндеттері; Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың МЖМБС, 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрық, 11-тармақ. 7</p>	<p>Модульдер: 1, 2. Мектепке дейінгі ортадағы тіл үйретуді тек білімдік емес, тәрбиелік міндетпен байланыстырады.</p>

		стандарттағы әлеуметтік-эмоционалдық дамуға қойылатын талаптармен нақтыланады.		
7	Оқу бағдарламасы	Ресми анықтама: әрбір ұйымдастырылған іс-әрекеттің мазмұнын, көлемін, күтілетін нәтижелерін айқындайтын құжат.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты», ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығы, 2-тармақ, 3) тармақша. 2	Модульдер: 1, 4. Бағдарламаны жоспарлау, мазмұнды іріктеу және күтілетін нәтижелерді белгілеу үшін қажет.
8	Үлгілік оқу жоспары	Ресми анықтама: оқу пәндерінің тізбесін регламенттейтін және тиісті білім беру деңгейінің оқу жүктемесінің инвариантты және вариативті компоненттерінің көлемін айқындайтын құжат.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығы, стандарттағы терминдер	Модульдер: 1. Нормативтік-құқықтық негізді, оқу жүктемесін және ұйымдастырылған іс-әрекет құрылымын түсіндіреді.

			бөлімі, «үлгілік оқу жоспары». 2	
9	Дамытушы орта	Ресми анықтама: баланың тұлғалық, зияткерлік, әлеуметтік және эмоционалдық дамуын қамтамасыз ететін жағдайлар жүйесі.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты», 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрық, 2-тармақ, 1) тармақша. 2	Модульдер: 4. Тілдік дамытушы ортаны ұйымдастыру ұғымын нақты нормативтік негізге байлайды.
10	Ойын әрекеті	Ресми анықтама: баланың қызығушылықтары, сұраныстары мен қажеттіліктері ескерілетін, оның дамуы жүзеге асатын белсенді дербес қимыл нысаны.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты», 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрық, 2-тармақ, 4) тармақша. 2	Модульдер: 2, 3. «Қазақ тілін үйретуде ойын арқылы оқыту» тақырыбының ресми негізі ретінде қолданылады.
11	Тәрбиелеу-білім беру процесі	Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: стандартқа, үлгілік қағидаларға, үлгілік оқу жоспарлары мен	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. Мектепке дейінгі МЖМБС, 2022 жылғы №348 бұйрық, 4–5, 13, 17-тармақтар;	Модульдер: 1, 4. Қазақ тілін оқытудың педагогикалық үдеріс ретіндегі біртұтас құрылымын сипаттайды.

		оқу бағдарламасын а сүйеніп, күн тәртібі мен балалар іс-әрекеті арқылы іске асатын біртұтас педагогикалық үдеріс. Негіздеме: стандартта бұл процестің нормативтік негіздері мен жоспарлану логикасы тікелей сипатталған.	сондай-ақ оқу жылын ұйымдастыру туралы ресми әдістемелік хаттар. 2	
1 2	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: үлгілік оқу бағдарламасын да көзделген мазмұнды іске асыратын, күтілетін нәтижеге бағытталған, педагог пен балалардың жоспарлы бірлескен әрекеті. Негіздеме: стандартта оның мазмұны мен күтілетін нәтижелері оқу бағдарламасын	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. Мектепке дейінгі МЖМБС, 2022 жылғы №348 бұйрық, 15–16-тармақтар; 2025–2026 оқу жылына арналған ресми әдістемелік хаттағы ұйымдастырылған іс-әрекет түрлері. 2	Модульдер: 1–4. Сабақ құрылымын, тілдік әрекеттерді және көрнекіліктерді ұйымдастыруды түсіндіретін негізгі ұғым.

		ың құрамдас бөлігі ретінде бекітілген.		
1 3	Коммуникативтік дағдыларды дамыту	Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: баланың ауызекі сөйлеуін, сөздік қорын, байланыстырып сөйлеуін, дыбыстық мәдениетін және қарым-қатынас мәдениетін жүйелі дамыту. Негіздеме: стандартта осы бағыттың мазмұны жеке бөлім ретінде ашылған.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. Мектепке дейінгі МЖМБС, 2022 жылғы №348 бұйрық, 8-тармақ. 2	Модульдер: 2, 3. Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, тілдік белсенділікті арттыру және коммуникативтік әдістің мазмұнын ашады.
1 4	Сөздік қор	Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: баланың қарым-қатынаста еркін қолданатын белсенді және пассивті сөздерінің жиынтығы. Негіздеме: ресми стандарт белсенді сөздік қорды байытуды, ал үлгілік бағдарлама	Басымдық: аралас; тілі: қазақша. Мектепке дейінгі МЖМБС, 2022 жылғы №348 бұйрық, 8-тармақ; Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы бойынша ресми нұсқалар. 2	Модульдер: 2. Балалардың сөздік қорын дамыту әдістері туралы тақырыптың өзегін құрайды.

		пассивті және белсенді сөздік қорды кеңейтуді нақты міндет ретінде белгілейді.		
1 5	Тыңдалым	Ресми анықтама: ауызша мәтіннен ақпарат алу, мағынаны түсіну және өңдеуге бағытталған сөйлеу әрекеті.	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399 бұйрығы, «Қазақ тілі» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы. 8	Модульдер: 2, 3. Тыңдалым мен айтылым дағдыларын дамыту блогының нормативтік негізін береді.
1 6	Айтылым	Ресми анықтама: ойларды, ақпаратты және сезімдерді тілдік құралдар арқылы ауызша білдіруге	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399	Модульдер: 2, 3. Балалардың қазақ тілінде ауызша сөйлеуін дамыту әдістемесін

		бағытталған сөйлеу әрекеті.	бұйрығымен бекітілген «Қазақ тілі» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы. 9	нақтылауға қажет.
1 7	Цифрлық білім беру ресурстары	Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: оқу процесінде негізгі не қосымша материал ретінде пайдаланылатын мультимедиалық, интерактивті, электрондық білім мазмұны мен сервистер жиынтығы. Негіздеме: ресми үкіметтік құжаттарда олар мультимедиалық контенті бар оқу материалы ретінде сипатталады және білім беру мониторингінде жеке көрсеткіш ретінде есепке алынады.	Басымдық: аралас; тілі: қазақша. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің ресми ақпараттық ресурсы, 2023 жылғы 14 тамыздағы материал; сонымен бірге білім беру мониторингін нысандарындағы ресми көрсеткіштер. 10	Модульдер: 4. Цифрлық білім беру ресурстарын қолдану тақырыбына тікелей қатысты негізгі жұмыс ұғымы.
1 8	Формативті бағалау	Ресми анықтама: күнделікті жұмыс барысында	Басымдық: жоғары; тілі: қазақша. «Білім берудің барлық деңгейінің	Модульдер: 5. Қазақ тілін оқыту нәтижелерін бағалау

		жүргізілетін бағалау түрі; ол білім алушының ағымдағы ілгерілеуін көрсетеді, жедел кері байланыс береді және білім беру процесін жетілдіруге мүмкіндік жасайды.	мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығы, стандарттағы терминдер бөлімі, «формативті бағалау». 2	кезінде үздіксіз кері байланыс логикасын түсіндіреді.
1 9	Ата-аналар немесе өзге де заңды өкілдер	Ресми анықтама жоқ — ұсынылатын анықтама: баланың білім алу мүддесін білдіретін және заң бойынша оның білім беру ұйымына қатысуын, ұйым жарғысы талаптарын және педагогпен өзара байланысты қамтамасыз ететін тұлғалар. Негіздеме: «Білім туралы» заң олардың құқықтары мен міндеттерін нақтылайды.	Басымдық: аралас; тілі: қазақша. «Білім туралы» ҚР Заңы, 49-бап; ресми түсіндіру материалдары ата-аналар мен өзге де заңды өкілдердің балалардың сабаққа қатысуын қамтамасыз етуге міндетті екенін көрсетеді. 6	Модульдер: 5. Ата-аналармен тіл дамыту бағытындағы жұмыстың құқықтық субъектілерін нақтылайды.
2 0	Педагогикалық рефлексия	Ресми анықтама жоқ —	Басымдық: орташа; тілі:	Модульдер: 5. Педагогикалық

	<p>ұсынылатын анықтама: педагогтің өз тәжірибесін, қолданған әдістерін, жетістігі мен қиындығын, әрі қарайғы кәсіби өсу бағыттарын жүйелі талдауы. Негіздеме: ресми әдістемелік құжаттарда рефлексия кәсіби даму мен зерттеу мәдениетінің құрамдас бөлігі ретінде түсіндіріледі.</p>	<p>қазақша. Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА-ның педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуы және педагогтің кәсіби бірегейлігі туралы ресми талдамалық-әдістемелік материалдары. 11</p>	<p>рефлексия және кәсіби өсу тақырыбының өзегін құрайды.</p>
--	--	--	--

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бағдарламаның жаңашылдық дәрежесі

Бағдарламаның жаңашылдығы қазақ тілін оқытуда педагогтардың кәсіби қызметін практикалық тұрғыда жетілдіруге бағытталуымен сипатталады.

Қолданыстағы бағдарламаларда негізінен тіл үйретудің жалпы әдістемелік аспектілері қарастырылса, ұсынылып отырған бағдарлама педагогтардың нақты кәсіби әрекетіне бағытталған және қазақ тілін оқыту процесін ұйымдастырудың тиімді жолдарын меңгеруге мүмкіндік береді.

Бағдарламаның жаңашылдығы келесі бағыттар арқылы көрініс табады: қазақ тілін оқытуды теориялық деңгейде емес, практикалық қызмет негізінде қарастыру;

тілдік дамытуды ұйымдастыруда коммуникативтік тәсілді жүйелі қолдану;

балалардың сөйлеу белсенділігін дамытуға бағытталған әдістерді енгізу;

ойын, интерактивті және тәжірибелік әдістерді біріктіре қолдану;

педагогтардың кәсіби құзыреттілігін нақты практикалық дағдылар арқылы дамыту.

Бағдарлама педагогтың рөлін тек білім беруші ретінде емес, балалардың тілдік дамуын ұйымдастырушы және қолдаушы ретінде қарастырады.

Бағдарламаны іске асыру педагогтардың қазақ тілін оқытудағы кәсіби қызметін жаңаша ұйымдастыруға және мектепке дейінгі ұйымдарда тілдік білім беру сапасын арттыруға ықпал етеді.

Білім беру жүйесінде ұқсас бағдарламалардың болуына/болмауына талдау

Ашық қазақ және орыс тіліндегі ресми/жария дереккөздер бойынша соңғы он жыл шегінде кемінде алты салыстыруға жарамды бағдарлама табылды. Олардың ішінде ең жақын тікелей аналог — «Өрлеу» ұсынған «Мектепке дейінгі ұйымдардың қазақ тілі педагогтерінің кәсіби құзыреттілігін дамыту» курсы; ал қалғандары қазақ тілін оқытудың жекелеген құрамдастарын ғана қамтитын ішінара аналогтар болып шықты: коммуникативтік құзыреттілік, арт-педагогика, ойын арқылы оқыту, жалпы кәсіби құзыреттілік, оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру. Сондықтан ұсынылып отырған бағдарламаның жаңашылдығын «тақырыптың мүлде жаңа болуы» арқылы емес, «бір бағдарламада бірнеше блокты тұтас біріктіруі» арқылы дәлелдеу орынды.

Салыстырылған бағдарламаларда ең жиі кездесетін ұзақтық — 72 академиялық сағат, ал кейбір неғұрлым кеңейтілген нұсқалар 80 сағатқа жетеді. Ашық сипаттамасы ең толық жарияланған бағдарламалар — «Өрлеу» мен MFPTO ресурстарындағы курстар; ал министрлікпен келісілген бағдарламалар тізілімінде және кейбір ЖОО/орталық беттерінде көбіне атау, күн, аудитория сияқты қысқа деректер ғана беріледі.

№	Бағдарлама атауы	Бағыттылығы	Мазмұны	Практикалық бағыттылығы	Қолданылатын технологиялар	Бағалау жүйесі	Сағат көлемі	Педагогтың рөлі
1	«Өрлеу» БАҰО бағдарламалары	Қазақ тілін оқытудың жалпы әдістемесі	Теориялық материалдар басымы	Орташа	Дәстүрлі және цифрлық технологиялар	Тест, қорытынды тапсырма	72–80 сағат	Білім беруші
2	Педагогикалық ЖОО курстары	Тіл дамыту әдістемесі	Ғылыми-әдістемелік бағыт	Төмен-орташа	Теориялық әдістер	Бақылау, тапсырмалар	60–72 сағат	Әдіскер

3	Жеке оқу орталықтарының курстары	Практикалық тіл үйрету	Қысқа мерзімді практикалық мазмұн	Жоғары	Интерактивті әдістер	Практикалық тапсырмалар	36–72 сағат	Тренер
4	Ұсынылып отырған бағдарлама «Мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы кәсіби құзыреттілігін дамыту: заманауи әдістермен практикалар»	Мектепке дейінгі ұйым педагогтарының кәсіби құзыреттілігін дамыту	Теория мен практиканы кіріктірген кешенді мазмұн	Жоғары	Коммуникативтік, ойын, интерактивті, цифрлық технологиялар	Практикалық тапсырмалар, кейстер, рефлексия, қорытынды жоба	80 сағат	Ұйымдастырушы, бағыттаушы, тілдік ортаны қалыптастырушы

Қорытынды

Ұқсас бағдарламаларды талдау нәтижелері Қазақстандағы қолданыстағы біліктілікті арттыру курстарында қазақ тілін оқытудың теориялық аспектілеріне басымдық берілетінін көрсетті. Сонымен қатар, мектепке дейінгі ұйым педагогтарының кәсіби қызметіне бағытталған практикалық мазмұн, балалардың тілдік белсенділігін дамыту әдістері және тілдік ортаны ұйымдастыру мәселелері жеткілікті деңгейде қамтылмайды.

Ұсынылып отырған бағдарлама аталған ерекшеліктерді ескере отырып әзірленген және келесі артықшылықтарымен ерекшеленеді:

теория мен практиканың өзара байланысы;

коммуникативтік және ойын технологияларын жүйелі қолдану;
педагогтың кәсіби қызметіне бағытталуы;
балалардың тілдік белсенділігін дамытуға басымдық беру;
цифрлық білім беру ресурстарын тиімді пайдалану.

Бағдарлама мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы кәсіби құзыреттілігін жетілдіруге және білім беру сапасын арттыруға бағытталған.

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты

Мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы кәсіби құзыреттілігін дамыту, балалардың тілдік және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыруға бағытталған тиімді педагогикалық әдістерді практикада қолдануға даярлау.

Бағдарламаның міндеттері

Бағдарлама келесі міндеттерді шешуге бағытталған:
мектепке дейінгі жастағы балалардың тілдік даму ерекшеліктерін меңгеру;

қазақ тілін оқытудың заманауи әдістері мен тәсілдерін игеру;

балалардың сөздік қорын және сөйлеу белсенділігін дамыту жолдарын меңгеру;

ойын және коммуникативтік технологияларды қолдану дағдыларын қалыптастыру;

тілдік ортаны ұйымдастыру және дамыту тәсілдерін меңгеру;

цифрлық білім беру ресурстарын қазақ тілін оқытуда қолдану;

педагогтардың кәсіби рефлексия және өзін-өзі дамыту дағдыларын жетілдіру.

Күтілетін нәтижелер

Бағдарламаны аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

мектепке дейінгі жастағы балалардың тілдік даму ерекшеліктерін талдайды;

қазақ тілін оқытуда заманауи әдістер мен тәсілдерді қолданады;

балалардың сөйлеу және коммуникативтік дағдыларын дамытуға бағытталған тапсырмаларды әзірлейді;

ойын және интерактивті технологияларды тиімді пайдаланады;

тілдік дамытушы ортаны ұйымдастырады;

қазақ тілін оқытуда цифрлық ресурстарды қолданады;

оқу нәтижелерін бағалау және мониторинг жүргізеді;

педагогикалық қызметіне рефлексия жасап, кәсіби дамуын жоспарлайды.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы

Бағдарламаны меңгеру нәтижелері педагогтердің күнделікті жұмыс тәжірибесіне тікелей әсер етеді және:

қазақ тілін оқыту сапасын арттыруға;

балалардың тілдік белсенділігін дамытуға;

тиімді әдіс-тәсілдерді практикада қолдануға;

білім беру процесін жетілдіруге мүмкіндік береді.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны
80 академиялық сағатқа арналған оқыту бойынша
оқу-тақырыптық жоспар

№	Сабақтың тақырыптары	Т е о р и я	П р а к т и к а	Ө зі нд ік ж ұ м ы с	Б ар л ы ғ ы
1	1-МОДУЛЬ. Мектепке дейінгі ұйым педагогының кәсіби қызметі және қазақ тілін оқыту негіздері				16
1.1	Мектепке дейінгі ұйым педагогының кәсіби құзыреттілігі	1	2	1	4
1.2	Қазақ тілін оқытудың нормативтік-құқықтық негіздері	1	1	1	3
1.3	Мектепке дейінгі жастағы балалардың тілдік даму ерекшеліктері	1	1	1	3
1.4	Қазақ тілін оқытудағы педагогикалық үдеріс	1	1	1	3
1.5	Педагогтің кәсіби және этикалық мәдениеті	1	1	1	3
2	2-МОДУЛЬ. Мектепке дейінгі жастағы балалардың қазақ тілін меңгеруін дамыту				16
2.1	Қазақ тілін меңгеру – баланың тілдік дамуының негізі	2	1	1	4
2.2	Балалардың сөздік қорын дамыту әдістері	1	1	1	3
2.3	Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру жолдары	1	1	1	3
2.4	Тыңдалым, айтылым дағдыларын дамыту	1	1	1	3

2.5	Қазақ тілін үйретуде ойын арқылы оқыту	1	1	1	3
3	3-МОДУЛЬ. Қазақ тілін оқытудағы заманауи педагогикалық әдістер				16
3.1	Қазақ тілін оқытудағы заманауи әдіс-тәсілдер	2	1	1	4
3.2	Коммуникативтік әдіс және оның тиімділігі	1	1	1	3
3.3	Ойын технологиялары арқылы тіл дамыту	1	1	1	3
3.4	Тілдік әрекетті ұйымдастыру формалары	1	1	1	3
3.5	Балалардың тілдік белсенділігін арттыру әдістері	1	1	1	3
4	4-МОДУЛЬ. Қазақ тілін оқытудағы технологиялар және білім беру ортасы				16
4.1	Қазақ тілін оқытудағы педагогикалық технологиялар	2	1	1	4
4.2	Цифрлық білім беру ресурстарын қолдану	1	1	1	3
4.3	Тілдік дамытушы ортаны ұйымдастыру	1	1	1	3
4.4	Интерактивті әдістерді қолдану	1	1	1	3
4.5	Қазақ тілін оқытуда көрнекіліктер мен құралдарды пайдалану	1	1	1	3
5	5-МОДУЛЬ. Педагогтың кәсіби дамуы және тілдік оқытудағы өзара әрекет				16
5.1	Педагогтың кәсіби дамуы және өзін-өзі жетілдіруі	2	1	1	4
5.2	Ата-аналармен тіл дамыту бағытында жұмыс	1	1	1	3
5.3	Педагогтардың өзара тәжірибе алмасуы	1	1	1	3
5.4	Қазақ тілін оқыту нәтижелерін бағалау	1	1	1	3
5.5	Педагогикалық рефлексия және кәсіби өсу	1	1	1	3
Барлығы					80

1-модуль. Мектепке дейінгі ұйым педагогының кәсіби қызметі және қазақ тілін оқыту негіздері
Модульдің мазмұндық сипаттамасы

Аталған модуль педагогтың кәсіби қызметінің теориялық және нормативтік негіздерін қарастырады және қазақ тілін оқыту процесін ұйымдастырудың бастапқы кезеңін айқындайды.

Модуль мазмұны педагогтардың:
кәсіби қызметінің мәнін түсінуіне;
қазақ тілін оқытудың нормативтік талаптарын меңгеруіне;
балалардың тілдік даму ерекшеліктерін ескеруіне;
педагогикалық үдерісті дұрыс ұйымдастыруына ықпал етеді.

Мақсат, міндеттер және күтілетін нәтижелердің өзара байланысы

Бағдарламаның жалпы мақсаты педагогтардың қазақ тілін оқытудағы кәсіби құзыреттілігін дамыту болып табылады. Осы мақсатқа жету үшін 1-модуль келесі міндеттерді жүзеге асырады:

педагогтың кәсіби қызметінің мазмұнын меңгеру;
қазақ тілін оқытудың нормативтік негіздерін игеру;
балалардың тілдік даму ерекшеліктерін ескеру дағдыларын қалыптастыру.

Осы міндеттерді меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар:

педагогтың кәсіби қызметін талдайды;
қазақ тілін оқытудағы нормативтік талаптарды қолданады;
балалардың тілдік даму ерекшеліктерін ескере отырып оқу процесін ұйымдастырады;
педагогикалық үдерісті жоспарлайды және жүзеге асырады.

Құрылымның логикалық бірізділігі

Бағдарламаның құрылымы педагогтың кәсіби қызметінің логикасына сәйкес құрылған:

1-модуль – теориялық және нормативтік негіздер;
келесі модульдер – тілдік дағдыларды дамыту, әдістер мен технологиялар, практикалық қолдану және кәсіби даму.

Бұл өзара байланыс педагогтардың алған білімдерін практикада жүйелі қолдануына мүмкіндік береді.

2-модуль. Мектепке дейінгі жастағы балалардың қазақ тілін меңгеруін дамыту

Модульдің мазмұндық сипаттамасы

Аталған модуль мектепке дейінгі жастағы балалардың қазақ тілін меңгеру ерекшеліктерін, тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамыту жолдарын қарастырады.

Модуль мазмұны балалардың сөздік қорын байытуға, сөйлеу белсенділігін арттыруға, қазақ тілінде қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған әдістер мен тәсілдерді меңгеруге мүмкіндік береді.

Модуль барысында педагогтар балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес тілдік дамытушы ортаны ұйымдастыру, ойын арқылы оқыту және коммуникативтік әрекетті дамыту жолдарын қарастырады.

Мақсат, міндеттер және күтілетін нәтижелердің өзара байланысы

Бағдарламаның мақсатына сәйкес модуль келесі міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған:

балалардың қазақ тілін меңгеру ерекшеліктерін түсіну;

сөздік қорды дамыту әдістерін меңгеру;

сөйлеу, тыңдалым және айтылым дағдыларын қалыптастыру жолдарын игеру;

ойын технологияларын тіл үйретуде қолдану дағдыларын қалыптастыру.

Осы міндеттерді меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар:

балалардың тілдік даму деңгейін ескере отырып оқу процесін ұйымдастырады;

сөздік қорды дамыту әдістерін қолданады;

балалардың сөйлеу белсенділігін арттыруға бағытталған тапсырмалар әзірлейді;

тыңдалым және айтылым дағдыларын дамыту әдістерін пайдаланады;

ойын арқылы қазақ тілін оқыту тәсілдерін практикада қолданады.

Модульдің практикалық маңыздылығы

Модульді меңгеру педагогтарға балалардың қазақ тілінде қарым-қатынас жасау дағдыларын дамытуға, тілдік белсенділігін арттыруға және қазақ тілін оқыту процесін тиімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Модуль нәтижелері педагогтардың күнделікті тәжірибесінде балалардың тілдік ортасын дамытуға және қазақ тілін меңгеру сапасын арттыруға ықпал етеді.

Құрылымның логикалық байланысы

2-модуль 1-модульде қарастырылған теориялық және нормативтік негіздердің жалғасы болып табылады және балалардың қазақ тілін меңгеруін дамытуға бағытталған практикалық аспектілерді қамтиды.

Модуль мазмұны келесі модульдерде қарастырылатын заманауи әдістер мен технологияларды меңгеруге негіз болады.

3-модуль. Қазақ тілін оқытудағы заманауи педагогикалық әдістер

Модульдің мазмұндық сипаттамасы

Аталған модуль мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін оқытуда қолданылатын заманауи педагогикалық әдістер мен технологияларды қарастыруға бағытталған.

Модуль мазмұны педагогтардың балалардың тілдік белсенділігін дамытуға, қазақ тілінде қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыруға және тіл үйрету процесін тиімді ұйымдастыруға арналған практикалық әдістерді меңгеруін қамтамасыз етеді.

Модуль барысында педагогтар коммуникативтік тәсілдің ерекшеліктерін, ойын технологияларының мүмкіндіктерін, тілдік әрекетті ұйымдастыру формаларын және балалардың сөйлеу белсенділігін арттыру жолдарын меңгереді.

Мақсат, міндеттер және күтілетін нәтижелердің өзара байланысы

Бағдарламаның мақсатына сәйкес модуль келесі міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған:

қазақ тілін оқытудағы заманауи әдіс-тәсілдерді меңгеру;
коммуникативтік оқыту әдісін практикада қолдану;
ойын технологиялары арқылы тіл дамыту жолдарын игеру;
тілдік әрекетті ұйымдастыру формаларын қолдану;
балалардың тілдік белсенділігін арттыру әдістерін пайдалану.
Осы міндеттерді меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар:
қазақ тілін оқытуда заманауи педагогикалық әдістерді қолданады;
коммуникативтік тәсіл негізінде оқу әрекетін ұйымдастырады;
ойын технологияларын тіл дамыту мақсатында тиімді пайдаланады;
балалардың тілдік қарым-қатынасын дамытуға бағытталған
тапсырмалар әзірлейді;
тілдік белсенділікті арттыруға арналған әдістерді практикада
қолданады.

Модульдің практикалық маңыздылығы

Модульді меңгеру педагогтарға қазақ тілін оқытудың тиімді әдістерін тәжірибеде қолдануға, балалардың сөйлеу белсенділігін арттыруға және оқу процесін заманауи талаптарға сәйкес ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Модуль нәтижелері балалардың қазақ тілінде еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыруға және педагогтардың кәсіби қызметінің тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

Құрылымның логикалық байланысы

3-модуль 2-модульде қарастырылған тілдік дағдыларды дамыту мазмұнының жалғасы болып табылады және қазақ тілін оқытудағы заманауи әдістер мен технологияларды практикада қолдануға бағытталған.

Модуль мазмұны келесі модульде қарастырылатын цифрлық ресурстарды, интерактивті технологияларды және тілдік ортаны ұйымдастыру мәселелерін меңгеруге негіз болады.

4-модуль. Қазақ тілін оқытудағы технологиялар және білім беру ортасы

Модульдің мазмұндық сипаттамасы

Аталған модуль мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін оқытуда қолданылатын заманауи педагогикалық технологияларды, цифрлық ресурстарды және тілдік дамытушы ортаны ұйымдастыру ерекшеліктерін қарастырады.

Модуль мазмұны педагогтардың білім беру процесінде интерактивті әдістерді, көрнекіліктер мен заманауи оқыту құралдарын тиімді қолдану дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Модуль барысында педагогтар тілдік ортаны ұйымдастыру, балалардың қызығушылығын арттыру, цифрлық білім беру ресурстарын пайдалану және оқыту процесін тәжірибеге бағыттау жолдарын меңгереді.

Мақсат, міндеттер және күтілетін нәтижелердің өзара байланысы

Бағдарламаның мақсатына сәйкес модуль келесі міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған:

қазақ тілін оқытудағы педагогикалық технологияларды меңгеру;
цифрлық білім беру ресурстарын тиімді қолдану;

тілдік дамытушы органы ұйымдастыру тәсілдерін игеру;
интерактивті әдістерді оқу процесінде пайдалану;
көрнекіліктер мен оқыту құралдарын тиімді қолдану дағдыларын қалыптастыру.

Осы міндеттерді меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар:
қазақ тілін оқытуда заманауи технологияларды қолданады;
цифрлық ресурстарды оқу процесіне енгізеді;
тілдік дамытушы органы ұйымдастырады;
интерактивті әдістер арқылы балалардың тілдік белсенділігін арттырады;
көрнекілік құралдарын оқу мақсатына сәйкес пайдаланады.

Модульдің практикалық маңыздылығы

Модульді меңгеру педагогтарға қазақ тілін оқыту процесін заманауи талаптарға сәйкес ұйымдастыруға, балалардың оқу қызығушылығын арттыруға және тілдік белсенділігін дамытуға мүмкіндік береді.

Модуль нәтижелері цифрлық және интерактивті технологияларды тиімді қолдану арқылы білім беру сапасын арттыруға ықпал етеді.

Құрылымның логикалық байланысы

4-модуль 3-модульде қарастырылған заманауи әдістердің практикалық жалғасы болып табылады және педагогикалық технологияларды, цифрлық ресурстарды және тілдік органы ұйымдастыруды практикада қолдануға бағытталған.

Модуль мазмұны келесі модульде қарастырылатын кәсіби даму, бағалау және педагогикалық өзара әрекет мәселелерімен өзара байланысты.

5-модуль. Педагогтың кәсіби дамуы және тілдік оқытудағы өзара әрекет

Аталған модуль педагогтардың кәсіби дамуы, өзара тәжірибе алмасуы және қазақ тілін оқыту нәтижелерін бағалау мәселелерін қарастырады.

Модуль мазмұны педагогтардың кәсіби құзыреттілігін жетілдіруге, ата-аналармен тиімді өзара әрекет ұйымдастыруға және педагогикалық рефлексия дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Модуль барысында педагогтар кәсіби өзін-өзі дамыту, тәжірибе алмасу, оқу нәтижелерін талдау және балалардың тілдік дамуын бағалау тәсілдерін меңгереді.

Мақсат, міндеттер және күтілетін нәтижелердің өзара байланысы

Бағдарламаның мақсатына сәйкес модуль келесі міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған:

педагогтардың кәсіби өзін-өзі дамыту дағдыларын қалыптастыру;

ата-аналармен тіл дамыту бағытындағы жұмысты ұйымдастыру;

педагогтардың тәжірибе алмасу мәдениетін дамыту;

қазақ тілін оқыту нәтижелерін бағалау тәсілдерін меңгеру;

педагогикалық рефлексия жүргізу дағдыларын жетілдіру.

Осы міндеттерді меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар:

кәсіби дамуын жоспарлайды және жүзеге асырады;

ата-аналармен тіл дамыту бағытында тиімді жұмыс ұйымдастырады;

тәжірибе алмасу және кәсіби ынтымақтастыққа қатысады;
балалардың тілдік даму нәтижелерін бағалайды;
педагогикалық қызметіне талдау жасап, кәсіби рефлексия жүргізеді.
Модульдің практикалық маңыздылығы

Модульді меңгеру педагогтарға кәсіби қызметінің сапасын арттыруға, қазақ тілін оқыту нәтижелерін тиімді бағалауға және ата-аналармен өзара әрекетті жетілдіруге мүмкіндік береді.

Модуль нәтижелері педагогтардың кәсіби өсуіне, тәжірибелік қызметін жетілдіруге және мектепке дейінгі ұйымдарда қазақ тілін оқыту сапасын арттыруға ықпал етеді.

Құрылымның логикалық байланысы

5-модуль бағдарлама мазмұнын қорытындылайды және алдыңғы модульдерде меңгерілген білім мен дағдыларды кәсіби тәжірибеде тиімді қолдануға бағытталған.

Модуль мазмұны педагогтың үздіксіз кәсіби дамуы мен қазақ тілін оқытудағы практикалық қызметін жетілдірудің қорытынды кезеңі болып табылады.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Білім беру бағдарламасы педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру курстары шеңберінде келесі тақырып бойынша іске асырылады:
«Мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы кәсіби құзыреттілігін дамыту: заманауи әдістер мен практикалар».

Бағдарлама мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқыту саласындағы кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіруге, балалардың тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамытуға, заманауи педагогикалық технологиялар мен цифрлық ресурстарды тиімді қолдануға бағытталған.

Бағдарлама теориялық дайындық пен практикалық оқытуды үйлестіруді көздейді және мектепке дейінгі ұйымдардағы қазақ тілін оқытудың нақты педагогикалық жағдайларын талдау негізінде құрастырылған.

Бағдарламаның көлемі

Бағдарламаның жалпы көлемі 80 академиялық сағатты құрайды.

Оқыту форматы мен режимі

Бағдарлама келесі форматтарда іске асырылады (ұйымдастырушылық және техникалық мүмкіндіктерге байланысты):

күндізгі формат;

цифрлық білім беру ресурстарын пайдалана отырып қашықтықтан оқыту;

аралас (гибридтік) оқыту форматы.

Бағдарламаны іске асырудың ұсынылатын кестесі

80 академиялық сағат — бағдарламаның ұзақтығы 10 оқу күнін құрайды (күніне 8 академиялық сағат).

Тыңдаушылар санаты

Бағдарлама:

мектепке дейінгі ұйым педагогтарына;

қазақ тілі педагогтарына;

балалардың тілдік дамуын жүзеге асыратын тәрбиешілерге;
әдіскерлер мен педагог қызметкерлерге арналған.

Бағдарлама мектепке дейінгі жастағы балалардың қазақ тілін меңгеруін,
тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамыту бағытында жұмыс
жүргізетін мамандарға бағытталған.

Оқыту нысандары

Бағдарламаны іске асыру барысында келесі оқыту нысандары
қолданылады:

дәрістік және практикалық сабақтар;

кәсіби педагогикалық жағдайларды талдау;

тәжірибелік кейстермен жұмыс;

жеке және топтық жұмыс;

әдістемелік материалдармен өзіндік жұмыс;

қазақ тілін оқытуға арналған тапсырмалар мен оқу материалдарын
әзірлеу;

қорытынды тәжірибеге бағытталған жұмыс.

Қорытынды аттестаттау нысаны

Қорытынды аттестаттау келесі нысандарда жүргізіледі:

тәжірибеге бағытталған тапсырманы орындау (қазақ тілін оқытуға
арналған оқу қызметін немесе тапсырмалар кешенін әзірлеу);

кәсіби жағдайды талдау;

әзірленген материалдарды таныстыру;

кәсіби өсуді өзін-өзі бағалау.

Қолданылатын оқыту әдістері

Бағдарламаны іске асыру шеңберінде педагогтардың кәсіби
құзыреттілігін дамытуға бағытталған келесі оқыту әдістері қолданылады:

ақпараттық-талдамалық әдіс (қазақ тілін оқытудың теориялық
негіздерін меңгеру);

кәсіби кейстерді талдау;

практикалық әдіс (оқу қызметін әзірлеу және ұйымдастыру);

жобалық әдіс (дидактикалық материалдар мен тапсырмалар әзірлеу);

топтық жұмыс;

кәсіби рефлексия әдісі.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі мектепке дейінгі
ұйым педагогтарының қазақ тілін оқытудағы бірыңғай кәсіби тәсілдерін
қалыптастыруға, балалардың тілдік және коммуникативтік дағдыларын
дамытуға, сондай-ақ қазақ тілін оқыту процесін тиімді ұйымдастыруға
бағытталған материалдардың тұтас жүйесін білдіреді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етудің құрылымы

1. Курс бағдарламасы

Бағдарлама модульдік қағидат бойынша құрылған және педагогтың
кәсіби қызметінің бірізділігін көрсетеді:

қазақ тілін оқытуды жоспарлау → тілдік материалдарды іріктеу → оқу қызметін ұйымдастыру → тілдік белсенділікті дамыту → ойын және коммуникативтік әрекетті ұйымдастыру → оқу нәтижелерін бағалау → педагогтермен және ата-аналармен өзара іс-қимыл.

2. Теориялық материалдар

Мектепке дейінгі жастағы балаларға қазақ тілін оқытудың негізгі тәсілдерін, тілдік дамудың ерекшеліктерін және тілдік әрекетті ұйымдастыру әдістерін қамтиды.

Материалдар келесі түрде ұсынылған:

презентациялар;

әдістемелік ұсынымдар;

талдамалық және анықтамалық материалдар.

3. Практикалық бағытталған тапсырмалар

Қазақ тілін оқыту практикасының нақты жағдайларына негізделген және келесілерді қамтиды:

тілдік әрекетті ұйымдастыруды талдау;

балалардың тілдік даму деңгейін анықтау;

тілдік тапсырмалар мен ойын жаттығуларын әзірлеу;

оқу қызметін жоспарлау;

дидактикалық материалдарды әзірлеу.

4. Жағдаяттық тапсырмалар мен кейстер

Педагогтің қызметіндегі типтік және проблемалық жағдайларды модельдейді және келесілерді дамытуға бағытталған:

талдамалық ойлау;

кәсіби шешім қабылдау;

педагогикалық технологияларды практикада қолдану қабілеті.

5. Әдістемелік және анықтамалық материалдар

Қамтиды:

оқу қызметінің үлгілері;

тілдік тапсырмалар мен ойындардың үлгілері;

қазақ тілін оқытуды жоспарлау алгоритмдері;

балалардың тілдік белсенділігін дамыту бойынша ұсынымдар;

оқу нәтижелерін бағалау чек-парақтары.

6. Кәсіби рефлексия элементтері

Келесілер үшін қолданылады:

өзінің кәсіби қызметін талдау;

қолданылатын әдістердің тиімділігін бағалау;

кәсіби қиындықтарды анықтау;

одан әрі кәсіби дамудың бағыттарын айқындау.

Оқу материалын меңгеруге арналған тапсырмалар

Теориялық тапсырмалар:

қазақ тілін оқыту әдістерін талдау;

тілдік әрекетті ұйымдастырудағы типтік қиындықтарды талдау;

балалардың тілдік дағдыларын дамыту тәсілдерін салыстыру.

Практикалық тапсырмалар:

оқу қызметін әзірлеу;
тілдік ойындар мен тапсырмаларды құрастыру;
дидактикалық материалдарды әзірлеу;
балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып жұмыс әдістерін таңдау.
Өзіндік жұмыс:
кәсіби кейстерді шешу;
әдістемелік материалдарды әзірлеу;
қорытынды тәжірибеге бағытталған тапсырманы дайындау.
Материалды меңгеруді бағалау критерийлері
қазақ тілін оқыту әдістерін таңдаудың негізділігі;
тапсырмалардың балалардың жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкестігі;
әзірленген материалдардың логикалылығы мен құрылымдылығы;
нәтижелердің практикалық қолданылуы;
кәсіби рефлексияға қабілеттілігі.
Әдістемелік қолдау және консультациялар
Тыңдаушыларға әдістемелік қолдау оқу барысында толық көлемде жүзеге асырылады және мыналарды қамтиды:
жеке және топтық консультациялар;
практикалық тапсырмаларды орындауды сүйемелдеу;
тұрақты кері байланыс;
кәсіби қызметті жетілдіру бойынша ұсынымдар.
Ерекше назар келесілерге аударылады:
қазақ тілін оқытуды жоспарлау;
балалардың тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамыту;
оқу қызметі мен дидактикалық материалдарды әзірлеу;
педагогтермен және ата-аналармен өзара іс-қимыл;
кәсіби тәсілдердің бірлігін қамтамасыз ету.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

8.1 Бағалау мақсаттары мен қағидаттары

Бағалау мақсаттары

Оқу нәтижелерін бағалау мектепке дейінгі ұйым педагогтарының қазақ тілін оқыту саласындағы кәсіби құзыреттерінің қалыптасу деңгейін анықтауға бағытталған.

Бағалау мыналарды қамтамасыз етеді:

практикалық дағдыларды меңгеру деңгейін анықтау (оқу қызметін әзірлеу, тілдік тапсырмаларды құрастыру, тілдік әрекетті ұйымдастыру);

қазақ тілін оқытуда заманауи педагогикалық технологияларды қолдану қабілетін бағалау;

балалардың тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамытуға дайындығын анықтау;

тыңдаушылардың кәсіби дамуының динамикасын тіркеу.

Бағалау қағидаттары

Оқу нәтижелерін бағалау келесі қағидаттар негізінде жүзеге асырылады:

тәжірибеге бағытталу – бағалау кәсіби тапсырмаларды орындау арқылы жүзеге асырылады (оқу қызметі, дидактикалық материалдар, практикалық әзірлемелер);

критерийлік – бағалау нақты айқындалған критерийлер мен көрсеткіштер негізінде жүргізіледі;

объективтілік – бірыңғай талаптар мен бағалау құралдарын пайдалану;

жүйелілік – бағалау оқытудың барлық кезеңдерінде жүзеге асырылады;

ашықтық – бағалау критерийлері мен рәсімдері тыңдаушыларға алдын ала жеткізіледі;

рефлексивтілік – өзін-өзі бағалау мен кәсіби қызметті талдауды қамту;

қызмет ерекшелігіне сәйкестік – бағалау педагогтің нақты кәсіби қызметіне бағдарланған.

8.2 Бағалаудың негізгі әдістері мен нысандары

Оқу нәтижелерін бағалау мектепке дейінгі ұйым педагогының практикалық дағдыларын тексеруге бағытталған әдістер мен нысандарды пайдалану арқылы жүзеге асырылады.

Бағалау әдістері

практикалық тапсырмаларды орындауды бақылау;

кәсіби кейстерді талдау;

әзірленген материалдарды сараптамалық бағалау;

өзін-өзі бағалау және кәсіби қызметті рефлексиялау;

топтық тапсырмалар барысында өзара бағалау.

Бағалау нысандары

оқу қызметін әзірлеу және қорғау;

тілдік тапсырмалар мен ойындарды әзірлеу;

тәжірибеге бағытталған тапсырмаларды орындау;

оқу қызметінің фрагментін көрсету (микрооқыту);

кәсіби жағдайды талдау;

портфолио;

қорытынды таныстырылым.

Бағалау ерекшеліктері

Бағалау тыңдаушылардың келесі қабілеттерін тексеруге бағытталған:

қазақ тілін оқыту әдістерін практикада қолдану;

балалардың тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамыту;

оқу материалдарын әзірлеу және іске асыру;

тілдік әрекетті ұйымдастыру.

8.3 Бағалау критерийлері

Оқу нәтижелерін бағалау педагогтің кәсіби дағдыларының қалыптасуын көрсететін критерийлер негізінде жүзеге асырылады.

Негізгі бағалау критерийлері

Оқу қызметін жоспарлау

мақсаттар мен міндеттердің балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкестігі;

оқу қызметінің логикалылығы мен құрылымдылығы;

әдістер мен жұмыс нысандарын таңдаудың негізділігі.

Тілдік әрекетті ұйымдастыру
балалардың белсенділігін қамтамасыз ету;
коммуникативтік әрекетті ұйымдастыру;
тілдік тапсырмалардың тиімділігі.
Тілдік материалдарды іріктеу
балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкестігі;
тілдік материалдардың мазмұндылығы;
тапсырмалардың әдістемелік негізділігі.
Заманауи технологияларды қолдану
ойын және интерактивті технологияларды пайдалану;
цифрлық ресурстарды қолдану;
технологияларды оқу мазмұнына кіріктіру.
Балалардың тілдік белсенділігін дамыту
балалардың сөйлеу белсенділігін арттыру;
коммуникативтік дағдыларды дамыту;
тапсырмалардың вариативтілігі.
Балалардың тілдік дамуын бағалау
бақылау және бағалау әдістерін қолдану;
нәтижелерді талдау қабілеті;
балалардың жеке ерекшеліктерін ескеру.
Әзірленген материалдардың практикалық маңыздылығы
білім беру практикасында қолдану мүмкіндігі;
оқу процесін ұйымдастыру талаптарына сәйкестігі;
қолдануға дайындығы.

Бағалау деңгейлері

жоғары деңгей – тапсырмалар толық орындалған, материалдар практикада қолдануға дайын;

жеткілікті деңгей – тапсырмалар орындалған, елеусіз әдістемелік кемшіліктер бар;

төмен деңгей – тапсырмалар ішінара орындалған, практикалық қолдану жеткіліксіз.

8.4 Бағалау құралдары

Оқу нәтижелерін бағалау педагогтің практикалық кәсіби дағдыларының қалыптасуын тексеруді қамтамасыз ететін құралдарды пайдалану арқылы жүзеге асырылады.

Негізгі бағалау құралдары

Бақылау чек-парақтары

оқу қызметінің сапасын бағалау үшін қолданылады және келесі көрсеткіштерді қамтиды: құрылым, балалардың белсенділігі, әдістер мен технологияларды қолдану.

Критерийлік парақтар (рубрикаторлар)

әзірленген материалдарды бағалау кезінде қолданылады және нақты критерийлер мен орындау деңгейлерін қамтиды.

Тыңдаушы портфолиосы

оқу барысында әзірленген материалдарды қамтиды:
(оқу қызметі, тілдік тапсырмалар, ойындар, дидактикалық материалдар).

Тілдік әрекетті бағалау карталары

оқу қызметін талдау және оның талаптарға сәйкестігін бағалау үшін қолданылады.

Кейстік тапсырмалар

типтік және проблемалық жағдайларда кәсіби шешім қабылдау қабілетін бағалауға бағытталған.

Рефлексивтік парақтар

тыңдаушылардың кәсіби өсуін өзін-өзі бағалау және талдау үшін қолданылады.

Презентациялық материалдар

қорытынды жұмыстарды қорғау кезінде қолданылады және әзірлемелердің практикалық бағыттылығын бағалауға мүмкіндік береді.

Қосымша құралдар

теориялық білімді тексеруге арналған тест тапсырмалары;

қорытынды жұмыстар бойынша сараптамалық қорытындылар;

топтық жұмыс кезінде өзара бағалау парақтары.

Құралдарды қолдану ерекшеліктері

Бағалау құралдары кешенді түрде қолданылады және келесілерге бағытталған:

тыңдаушылардың практикалық қызметін бағалау;

алынған білімді қолдануға дайындығын тексеру;

бағалаудың объективтілігі мен ашықтығын қамтамасыз ету.

Қорытынды бағалау пайыздық шкала негізінде жүргізіледі, онда әрбір компоненттің (теориялық білімдер, практикалық тапсырмалар, жобалық жұмыстар) жалпы бағадағы үлесі айқындалады.

Ұсынылатын шкала:

90–100%	Өте жақсы (барлық талаптарға толықтай сәйкес келеді, шығармашылық және техникалық дағдылардың жоғары деңгейі көрсетілді).
70–89%	Жақсы (негізгі талаптарға сәйкес келеді, бірақ жұмыстың жекелеген аспектілерін жақсарту қажет).
50–69%	Қанағаттанарлық (тапсырмаларды орындау сапасын жақсарту үшін қосымша жұмыс қажет болады).
Менее 50%	Қанағаттанғысыз (бағдарламаны қанағаттанғысыз орындау, қайта даярлауды қажет етеді).

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдау біліктілікті арттыру бағдарламасын іске асырудың ажырамас бөлігі болып табылады және педагогтердің тұрақты кәсіби өсуін, алынған білім мен дағдыларды тәжірибеге енгізуді, сондай-ақ білім беру ұйымында инклюзивті білім беруді жүзеге асыру

барысында әдістемелік және ұйымдастырушылық мәселелерді шешуде қолдау көрсетуді қамтамасыз етуге бағытталған..	
<p>Курстан кейінгі қолдаудың мақсаты:</p> <p>Курс аяқталғаннан кейін алған құзыреттерін бекіту және тереңдету үшін педагогтерге әдістемелік, консультациялық және ақпараттық қолдау көрсету.</p>	<p>Курстан кейінгі қолдаудың форматы:</p> <p>Қолдау қашықтық форматта ұйымдастырылады, қажет болған жағдайда мерзімді офлайн немесе онлайн-консультация өткізу мүмкіндігімен. Қолдау курсты аяқтағаннан кейін 12 ай бойы жүзеге асырылады.</p>
<p>Қолдау түрлері:</p> <p>Әдістемелік таратым материалдары (чек-листер, ЖББ үлгілері, ұсынымдар, кейстерді талдау);</p> <p>Онлайн-консультациялар және супервизиялар (тыңдаушылардың сұранысы бойынша жеке және топтық);</p> <p>Вебинарлар және онлайн мастер-кластар (тереңдетілген тақырыптар мен туындаған қиындықтар бойынша);</p> <p>Практика қауымдастығы / кәсіби чат (мессенджерде немесе онлайн-платформада) тәжірибе алмасу үшін;</p> <p>Цифрлық кітапханаға қолжетімділік (презентациялар, нормативтік құжаттар, ЕБҚ бар балаларды қолдау үлгілері);</p> <p>Дағдыларды енгізуді мониторингтеу (сауалнамалар, өзін-өзі бағалау, онлайн-нысандар арқылы кері байланыс).</p>	<p>Курстан кейінгі қолдаудың әдістері:</p> <p>Педагогикалық наставниктік (тәлімгерлік) әдіс (peer-support);</p> <p>Сұраныс бойынша сараптамалық қолдау әдісі (онлайн-консультациялар платформасы);</p> <p>Қиындықтарды талдау әдісі (жеке қолдау траекториясы);</p> <p>Жағдаяттарға жедел әрекет ету әдісі (мектепте туындайтын типтік кейстерге араласу);</p> <p>Цифрлық кейс-банк әдісі (тыңдаушы педагогтердің табысты практикасы базасын толықтыру).</p>

10.Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Заңдар мен нормативтік-құқықтық актілер:

1.БҰҰ Балалар құқықтары туралы конвенциясы. URI:
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/B940001400>

2.Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы (2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>

3.Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI, № 148-VIII). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1900000293>

4.Қазақстан Республикасының «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзету арқылы қолдау туралы» Заңы (2002 жылғы 11 шілдедегі № 343, 01.07.2023 жылғы өзгерістермен № 226-VII). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000343>

5.Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы (2002 жылғы 8 тамыздағы № 345, 13.04.2025 жылғы өзгерістер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345>

6.Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Заңы (2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z2100000056>

7.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы бұйрығы (2022 жылғы 3 тамыздағы № 348, 15.04.2025 жылғы өзгерістер мен толықтырулармен № 74). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

8.Қазақстан Республикасы Үкіметінің Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы қаулысы (2023 жылғы 28 наурыздағы № 249, 25.04.2025 жылғы өзгерістер мен толықтырулармен № 271). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249>

9.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің педагогтар лауазымдарының типтік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы бұйрығы (2009 жылғы 13 шілдедегі № 338, 07.08.2023 жылғы өзгерістермен № 249). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V090005750>

10.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің білім беру ұйымдарының қызметі туралы үлгілік ережелерді бекіту туралы бұйрығы (2022 жылғы 31 тамыздағы № 385, 31.03.2025 жылғы өзгерістермен № 59). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029329>

11.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы бұйрығы (2022 жылғы 12 қаңтардағы № 4, 28.06.2024 жылғы өзгерістермен № 165). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200026618>

12.Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрінің білім беру ұйымдары педагогтарының міндетті құжаттар тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы бұйрығы (2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130, 30.04.2025 жылғы өзгерістермен № 98). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000020317>

13.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің қызмет

қағидаларын бекіту туралы бұйрығы (2025 жылғы 29 сәуірдегі № 92). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500036047>

Негізгі әдебиеттер

1. Абдураимова Ж. Қ. Сөз таптарын оқыту әдістемесі: жаңа тенденциялар. 2021. – URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/s-z-taptaryn-o-ytu-distemesi-zha-a-tendentsiyalar>.

2. Әлімқұлов А., Жарасбаев Н. Ә. Балалар сөйлеу тілін дамытудағы халық ауыз әдебиеті мен поэзияның маңызы scholar.google.com/scholar.google.com // Scientific Progress. – 2022. – Т. 3, № 5. – Б. 238–243.

3. Жарасбаев Н. Ә. Қазақ тілі мен әдебиетін оқыту барысында оқушылардың танымдық қызметін белсендіру – оқытудың маңызды факторы scholar.google.com // *Academic Research in Educational Sciences*. – 2021. – Т. 2 (CSPI Conference №1). – Б. 1261–1269.

4. Шаханова Н. Н., Талап С., Төлеуова Н., Тоқтарбай М., Тағанқызы Ж. Бастауыш сынып оқушыларына қазақ тілін тереңдетіп оқытудың маңызы cyberleninka.ru // *Endless Light in Science*. – 2024. – [Электронды ресурс].

5. Куанбаева Ж. С., Байғұтова Д. Н., Ибрагимова У. Б. Цифрлық білім беруде геймификация оқытудың жаңа тәсілі ретінде // Еуразия гуманитарлық институтының Хабаршысы. – 2024. – №4. – Б. 291–303 ojs.egi.kz.

6. Абнасырова Р. Ж., Искакова Ж., Ескермесова Г. А., Сәтбекова А. А. Қазақ тілін оқытудағы инновациялық тәсілдер: ашық білім беру платформаларының тіл үйретуге әсері // Абылай хан атындағы ҚХҚЖӨТ университетінің Хабаршысы. Филология сериясы. – 2024. – №1(72). – ... б. bulletin-philology.ablaikhan.kz

7. Абдыкерімова Э. А., Кәліева Г. А. Білім беру жүйесінде геймификация құралдарын қолданудың мүмкіндіктерін талдау // Ш. Есенов атындағы Каспий технологиялар және инжиниринг университетінің Жаршысы. – 2024. – №3(48). – ... б. ysj.yu.edu.kz/ysj.yu.edu.kz

8. Ораз А. Н., Маликов Қ. Т. Лексикалық дағдыларды қалыптастыруда геймификация әдісінің мүмкіндіктері (қазақ тілін екінші тіл ретінде оқытуда) // Торайғыров университетінің Хабаршысы. Филология сериясы. – 2023. – №3. – ... б. vestnik-philological.tou.edu.kz/vestnik-philological.tou.edu.kz

9. Абдураимова Ж. Қ. Сөз таптарын оқыту әдістемесі: жаңа тенденциялар. 2021. – URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/s-z-taptaryn-o-ytu-distemesi-zha-a-tendentsiyalar>.

10. Жарасбаев Н. Ә. Қазақ тілі мен әдебиетін оқыту барысында оқушылардың танымдық қызметін белсендіру – оқытудың маңызды факторы scholar.google.com // *Academic Research in Educational Sciences*. – 2021. – Т. 2 (CSPI Conference №1). – Б. 1261–1269.

Қосымша әдебиеттер

11. Ергубекова, Ж., Куралбаева, А., & Сақулова, А. (2023). Дидактическое значение текстов, включенных в учебник казахского языка для

средней школы. The bulletin, 406(6), 112–125.
DOI: <https://doi.org/10.32014/2023.2518-1467.621>

12. Turemuratova K.Zh., & Beyhan Zabun. (2021). Language as the factor of the revival of kazakh culture. The bulletin, (6), 173–177. DOI: <https://doi.org/10.32014/2021.2518-1467.219>

13. Изтаева, Ж., Z. Smailova, G. Baussariyeva, S. Tleubay, & A. Kassymbekova. (2022). Efficiency of using information technologies in teaching the zero form in the kazakh language. The bulletin, (6), 98–110. <https://doi.org/10.32014/2022.2518-1467.393>

14. Шадиева, Н. (2025). Эффективные методы онлайн-обучения казахскому языку. The bulletin, 413(1), 297–311. <https://doi.org/10.32014/2025.2518-1467.898>

15. Азимова, Г., & Сатбекова, А. (2022). Effective approaches for integrating modern mobile applications into kazakh language teaching. The bulletin, (3), 5–19. <https://doi.org/10.32014/2022.2518-1467.297>

16. Kavakli, M. (2024). Pedagogical bases of teaching the kazakh language with formation of personal value orientations. The bulletin, 408(2), 167–182. <https://doi.org/10.32014/2024.2518-1467.714>

17. Мухтарова, А.Д. Развитие познавательной активности на уроках казахского языка у детей с ограниченными возможностями здоровья. 2023-02-17, <http://localhost:8080/xmlui/handle/123456789/6680>

18.«Үш тілдегі дидактикалық ойындар» жинағы: әдістемелік құрал. – Павлодар: Торайғыров университеті, 2021. – 100 б. vestnik-pedagogic.tou.edu.kz

19.Рахимбекова С.А. Кәсіби қазақ тілі: салалық бағытқа арналған оқулық. – Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 196 б. egi.edu.kz

20.Бектұров Ш.К., Бектұрова А.Ш. Қазақ тілі (жаңартылған мазмұнға сай оқу құралы). – Алматы: «Атамұра», 2020. – 312 б.